

hele givet Selskaberne frie Hænder med Hensyn til, hvorledes de vil indrette sig indadtil.

Jeg finder kun Grund til endnu at fremhæve en Side af Sagen, som gav Anledning til nogen Diskussion i Landstinget, nemlig Forholdet til Andelsforetagender. Det har fra een Side stadig været hævdet, at naar man vilde give en Lov for Aktieselskaber, burde man give tilsvarende Bestemmelser med Hensyn til Andelsforetagender, og man har derfor modsat sig Gennemførelsen af en Lov om Aktieselskaber, saa længe denne Lov ikke blev ledsaget af en Lov om Andelsforetagender. Man er imidlertid fra den Side i Landstinget i Aar faldet til Ro. Man har fundet, at der ikke er Anledning til at fastholde dette Krav, hvilket der i Virkeligheden heller ikke er. Man maa nemlig erkende, at de Forhold, som gør det særlig ønskeligt, at der findes bestemte Lovforskrifter med Hensyn til Dannelsen af Aktieselskaber, gælder ikke for Andelsforetagender. I Andelselskabers Parter er det ikke mig bekendt, at man handler og driver Jobberi paa Børsen. Alt det, som bevirker, at udenforstaaende og mere eller mindre ukyndige bliver inddragne i Aktiehandel og alt, hvad deraf kan følge, gælder ikke for Andelsforetagender. Paa den anden Side har det været mig overmaade vanskeligt at faa fat paa, hvad det egentlig er for Betragtninger, som gør, at man med saa stor Ængstelse fra den modsatte Side ser hen til, at der af Lovgivningen skulde blive fastsat visse ledende Grundtræk for Dannelsen af Andelselskaber. Saa vidt jeg kan se, er det en saare ubegrundet Skræk, som i saa Henseende fandt Udtryk i Udtalelser oppe i det andet høje Ting.

Men i hvert Fald maa jeg fastholde, at dette Lovforslag slet ikke berører Andelsforetagender. Der kan kun i visse Grænsetilfælde blive Tale om, hvorvidt et Selskab rettelig bør anses for at være et Aktieselskab eller et Andelselskab. Der kan da mulig rejses Tvivl om, hvorvidt denne Grænse er trukket mere eller mindre rigtigt. Efter min bestemte Opfattelse er den Grænse, som er trukket her i Lovforslaget, og hvorefter de Selskaber, der falder ind under Begrebet Aktieselskab, er bestemt definerede, en saadan, at Loven ikke paa nogen Maade kan komme til at omfatte ogsaa virkelige Andelsforetagender. Derfor er enhver Bekymring for, at dette Lovforslag paa nogen Maade skulde gribe hindrende eller hemmende

ind i Andelsbevægelsens frie Virksomhed, efter min Opfattelse fuldstændig ubegrundet.

Med disse Ord skal jeg anbefale dette Lovforslag paa det bedste til Tingets Velvillie.

Birch: Det forekommer mig, at det første Spørgsmaal, der melder sig, naar dette høje Ting i Dag, altsaa i Juli Maaned, skal paabegynde Behandlingen af det foreliggende Lovforslag, er dette, om Tinget virkelig skal sigte paa at føre dette Lovforslag igennem allerede i Sommer eller ikke.

Der er noget, der taler for, og noget, der taler imod. Det, der taler for, er, synes jeg, to bestemte Forhold, som Gang paa Gang har været nævnte i Dagspressen. Det ene er dette, at man frygter for, at der under de nuværende unormale Forhold skal blive forsøgt dannet Selskaber paa en Maade, der er i Modstrid med Aanden i det foreliggende Lovforslag. Jeg tillægger ikke denne Betænkelighed saa grumme stor Betydning. Det drejer sig ikke om at udskyde Lovforslagets grundige Behandling længe, idet der samles en Rigsdag igen i Oktober Maaned. Det er til den, jeg ønsker den egentlige Behandling henvist, og jeg tror ikke, man behøver at regne med, at der kan ske videre stor Skade i den mellemliggende Tid. Det er nemlig en stor Overdrivelse, hvis man tror, at det foreliggende Lovforslag, hvis det gennemføres, er et Middel mod alt ondt. Maa jeg rent eksempelvis med Hensyn til Aktieselskabers Dannelse pege paa et ganske enkelt Forhold, dette, at mange synes at tro, at naar vi blot faar en Lov som den foreslaaede gennemført, saa kan man ikke svindle paa den Maade, at man forlanger en overdreven Betaling for Afstaaelsen af en Forretning til et Aktieselskab. Det er ganske urigtigt. Ganske vist skal efter Lovforslaget Kortene lægges paa Bordet, og man skal meddele, hvad man har betalt for Overtagelsen af en Ejendom, Forretning eller lignende, men der er sandelig ingen, der kan forhindre, at den Kreds af Stiftere, der vil danne det paagældende Aktieselskab, i Forvejen, før det gaar over til den sidste Ejer før Aktieselskabet, lader Ejendommen eller Forretningen gaa fra Haand til Haand og stige og stige i Pris. Og som med dette Forhold er det med forskellige andre. Jeg tror, kort sagt, ikke, at man behøver at frygte, at der paa dette Omraade skal ske alt for stor Skade, selv om dette Lovfor-